

Publicerad: 24.10.2017

Kenth Häggblom, statistikchef, tel. +358 (0)18 25 497

Indikatorer om integration

I korthet

Som ett led i sitt arbete med integration av inflyttade beställde landskapsregeringen en sammanställning av statistik i form av indikatorer för integration som ÅSUB publicerade 2015. Denna översikt innehåller uppdaterade uppgifter för indikatorerna.

Den övergripande målsättningen för landskapsregeringens program för främjande av integration 2012-15 är "att alla kvinnor, män, flickor och pojkar ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter på alla områden i livet. Åland ska vara ett inkluderande samhälle där alla garanteras en likvärdig behandling. De inflyttades levnadsvillkor ska på centrala delområden (inkomst, utbildning, sysselsättning och deltagande) vara på samma nivå som den övriga befolkningens".

Som en del i uppföljningen av programmet har landskapsregeringen valt ut några indikatorer med vilka integration kan följas och utvärderas över tid. De data som finns i den här sammanställningen är en viktig del av dessa indikatorer. Uppgifterna omfattar i huvudsak statistik om personer som är födda utanför Norden, har andra språk än svenska som modersmål och som är bosatta på Åland. Syftet är att belysa hur integrerad i samhället denna befolkningsgrupp är. ÅSUB publicerade 2014 en invandrarbarometer (ÅSUB Rapport 2014:9 Att leva och bo som inflyttad på Åland) som gav en fördjupad bild av de inflyttades situation. En uppföljning av den rapporten liksom nya uppdateringar av indikatorerna planeras att göras med några års mellanrum.

Sammanställningen innehåller statistik om sysselsättning, arbetslöshet, ungdomar som varken studerar eller arbetar, specialundervisning i grundskolan, övergångar från grundskola till gymnasium, studieavbrott, valdeltagande, representation i politiska institutioner samt innehav av finskt medborgarskap respektive hembygdsrätt. När det gäller utbildningsvariablerna studeras personer som har andra modersmål än svenska oavsett födelseort. De senaste tillgängliga uppgifterna har använts. Den aktuella invandrargruppen jämförs med totalbefolkningen.

Kort beskrivning av befolkningsstrukturen på Åland år 2016

Tabell 1. Befolkningen på Åland år 2016 efter födelseort, kön och ålder, antal och procent

	Båda könen	Kvinnor	Män
Hela befolkningen	29 214	14 647	14 567
- 0-9	3 165	1 562	1 603
- 10-19	3 196	1 524	1 672
- 20-29	3 166	1 471	1 695
- 30-39	3 506	1 721	1 785
- 40-49	3 964	1 967	1 997
- 50-59	4 018	2 058	1 960
- 60-69	3 965	2 047	1 918
- 70+	4 234	2 297	1 937
Födda utanför Norden*	1 942	966	976
- 0-9	98	53	45
- 10-19	184	76	108
- 20-29	295	151	144
- 30-39	577	285	292
- 40-49	420	209	211
- 50-59	225	118	107
- 60-69	102	55	47
- 70+	41	19	22
Andel födda utanför Norden*, procent	6,6	6,6	6,7
- 0-9	3,1	3,4	2,8
- 10-19	5,8	5,0	6,5
- 20-29	9,3	10,3	8,5
- 30-39	16,5	16,6	16,4
- 40-49	10,6	10,6	10,6
- 50-59	5,6	5,7	5,5
- 60-69	2,6	2,7	2,5
- 70+	1,0	0,8	1,1

*) Som inte har svenska som modersmål

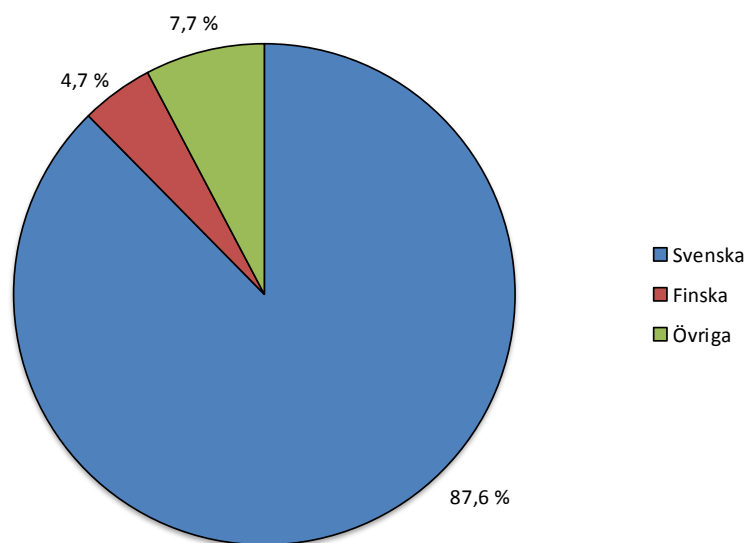
Källa: ÅSUB Befolkningsstatistik

Tabell 2. Befolkningen på Åland år 2016 efter kön och språk, antal och procent

	Båda könen	Kvinnor	Män
Hela befolkningen	29 214	14 647	14 567
- Svenska	25 597	12 640	12 957
- Finska	1 365	887	478
- Övriga	2 252	1 120	1 132
Hela befolkningen, andel i procent	100	100	100
- Svenska	88	86	89
- Finska	5	6	3
- Övriga	8	8	8

Källa: ÅSUB Befolkningsstatistik

Figur 1. Befolkningen på Åland år 2016 efter språk, procent

Tabell 3. Befolkningen på Åland år 2016 efter födelseort och kön, antal och procent

	Båda könen	Kvinnor	Män
Hela befolkningen	29 214	14 647	14 567
- Åland	18 747	8 903	9 844
- Finland	5 562	3 350	2 212
- Övriga Norden	2 615	1 247	1 368
- Baltikum	544	267	277
- Övriga Europa	929	416	513
- Asien	450	268	182
- Övriga världen	216	112	104
- Övrigt (okänt)	151	84	67
Födda i Norden¹	8 177	4 597	3 580
Födda utanför Norden²	2 290	1 147	1 143
Hela befolkningen, andel i procent	100	100	100
- Åland	64	61	68
- Finland	19	23	15
- Övriga Norden	9	9	9
- Baltikum	2	2	2
- Övriga Europa	3	3	4
- Asien	2	2	1
- Övriga världen	1	1	1
- Övrigt (okänt)	1	1	0
Födda i Norden¹	28	31	25
Födda utanför Norden²	8	8	8

¹⁾ Exklusive Åland. ²⁾ Innehåller även personer med svenska som modersmål

Källa: ÅSUB Befolkningsstatistik

Tabell 4. Födda utanför Norden och med annat modersmål än svenska år 2016 efter födelseort och kön, antal och procent (detta urval ligger till grund för uppföljning av integration Åland)

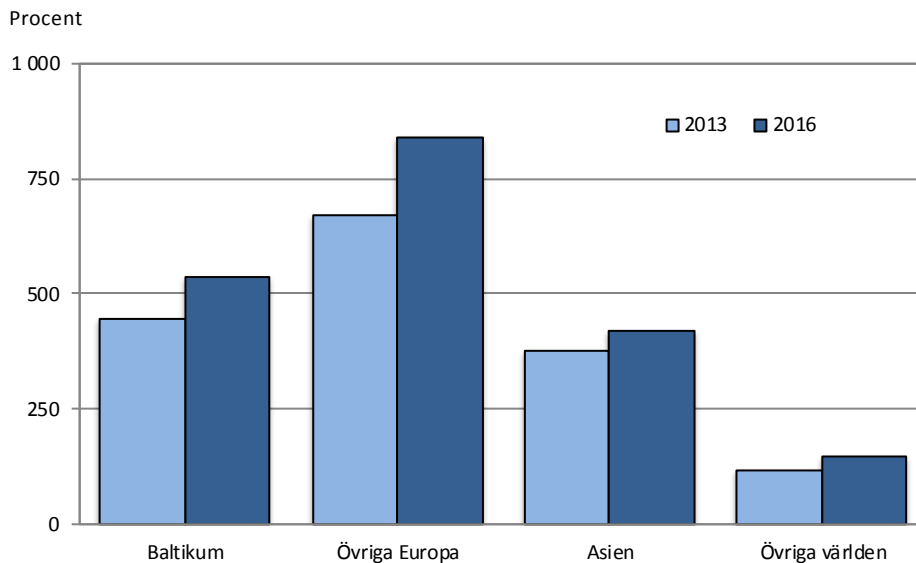
	Båda könen	Kvinnor	Män
Hela befolkningen	29 214	14 647	14 567
Födda utanför Norden*	1 942	966	976
- Baltikum	538	263	275
- Övriga Europa	839	373	466
- Asien	418	255	163
- Övriga världen	147	75	72
Andel av hela befolkningen, procent	7	7	7
- Baltikum	2	2	2
- Övriga Europa	3	3	3
- Asien	1	2	1
- Övriga världen	1	1	0
Födda utanför Norden*, fördelning i procent	100	100	100
- Baltikum	28	27	28
- Övriga Europa	43	39	48
- Asien	22	26	17
- Övriga världen	8	8	7

*) Som inte har svenska som modersmål

Källa: ÅSUB Befolkningsstatistik

Från 2013 till 2016 har invånarna som är födda utanför Norden och har annat modersmål än svenska blivit nästan 340 flera. Europa förutom Baltikum står för den största delen av ökningen.

Figur 2. Befolkningen född utanför Norden med annat modersmål än svenska 2013 och 2016 efter födelseland

I. Arbetslivsintegration och ekonomisk integration

Inkomst, förvärvsarbete och sysselsättning

Andel sysselsatta (förvärvsarbetande) personer (kvinnor och män) jämfört med hela befolkningen (sysselsättningsgrad jämfört med hela befolkningens sysselsättningsgrad).

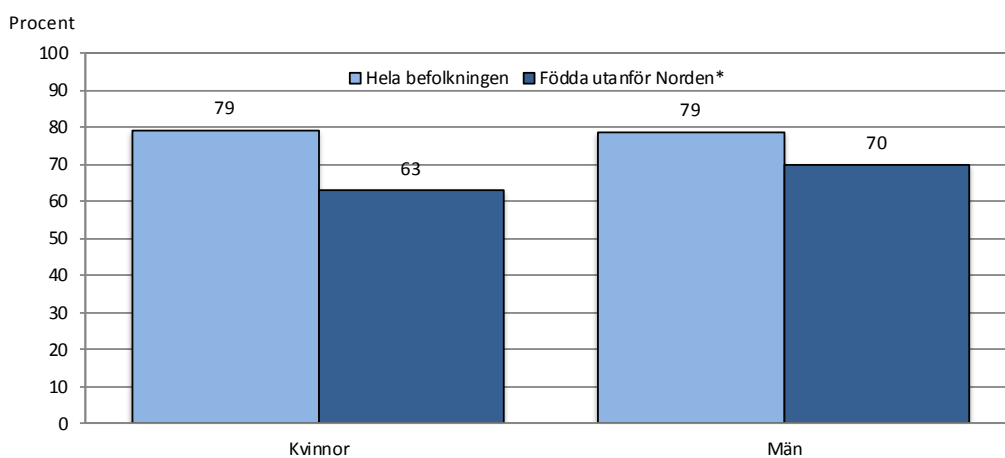
Tabell 5. Sysselsättningsgrad (16–64 år) år 2014 efter födelseort, kön och ålder, procent

	Antal sysselsatta, båda könen			Antal sysselsatta, båda könen
	Båda könen	Kvinnor	Män	
Hela befolkningen (16-64 år)	79	79	79	14 199
Födda utanför Norden*	66	63	70	977
- Baltikum	72	67	77	296
- Övriga Europa	68	63	77	427
- Asien	59	59	57	188
- Övriga världen	61	55	65	66
Hela befolkningen (16-24 år)	50	51	50	1 450
Födda utanför Norden*	46	40	52	62
- Baltikum	50	41	65	22
- Övriga Europa	44	35	50	22
- Asien	40	43	36	14
- Övriga världen	57	50	67	4
Hela befolkningen (25-64 år)	84	84	84	12 749
Födda utanför Norden*	68	65	72	915
- Baltikum	75	71	79	274
- Övriga Europa	70	65	73	405
- Asien	61	61	60	174
- Övriga världen	61	56	65	62

*) Som inte har svenska som modersmål

Källa: Sysselsättningsregistret 2014

Figur 3. Sysselsättningsgrad (16–64 år) år 2014 efter födelseort och kön, procent

*) Som inte har svenska som modersmål

Tabell 6. Andel anställda och företagare av de sysselsatta (16–64 år) år 2014 efter födelseort och kön, procent

	Båda könen	Kvinnor	Män	Antal totalt
Hela befolkningen (andel anställda)	89	93	84	12 621
Födda utanför Norden*	92	94	91	903
- Baltikum	93	96	91	276
- Övriga Europa	93	95	92	397
- Asien	90	93	85	169
- Övriga världen	92	93	92	61
Hela befolkningen (andel företagare)	11	7	16	1 578
Födda utanför Norden*	8	6	9	74
- Baltikum	7	4	9	20
- Övriga Europa	7	5	8	30
- Asien	10	7	15	19
- Övriga världen	8	7	8	5

*) Som inte har svenska som modersmål

Källa: Sysselsättningsregistret 2014

Tabell 7. Andel ungdomar 15–24 år som varken arbetar eller studerar 2008–2014 efter födelseort och kön

	Antal			NEETs, andel i procent		
	Båda könen	Kvinnor	Män	Båda könen	Kvinnor	Män
Hela befolkningen						
2008	251	107	144	8	7	9
2009	309	125	184	10	9	11
2010	307	145	162	10	10	10
2011	282	123	159	9	8	9
2012	296	123	173	9	8	10
2013	313	154	159	10	10	9
2014	293	139	154	9	9	9
Födda utanför Norden*						
2008	36	24	12	29	42	18
2009	36	22	14	28	37	21
2010	27	20	7	21	31	11
2011	31	18	13	23	26	20
2012	27	14	13	19	18	20
2013	41	29	12	28	36	18
2014	33	18	15	21	23	20

*) Som inte har svenska som modersmål

Källa: Sysselsättningsregistret

Not: NEETs = Not in Education or Employment or Training.

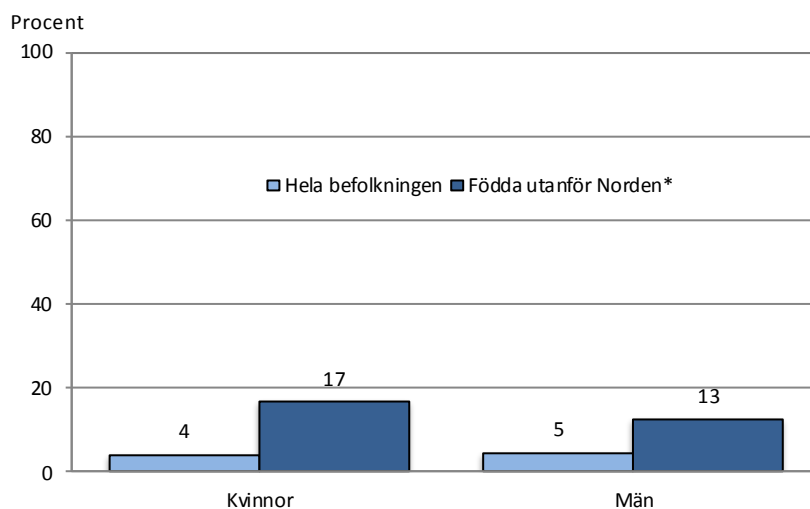
Tabell 8. Arbetslöshet år 2014 efter födelseort och kön, procent

	Båda könen	Kvinnor	Män	Antal arbetslösa, båda könen
Hela befolkningen	4	4	5	652
Födda utanför Norden*	15	17	13	167
- Baltikum	10	14	6	33
- Övriga Europa	16	18	13	79
- Asien	19	17	24	45
- Övriga världen	13	18	9	10
Hela befolkningen (under 25 år)	8	8	7	120
Födda utanför Norden*	18	22	15	14
- Baltikum	19	31	0	5
- Övriga Europa	15	13	17	4
- Asien	18	10	29	3
- Övriga världen	33	33	33	2
Hela befolkningen (25 år och äldre)	4	4	4	532
Födda utanför Norden*	14	16	12	153
- Baltikum	9	12	6	28
- Övriga Europa	16	19	13	75
- Asien	19	17	23	42
- Övriga världen	11	17	8	8

*) Som inte har svenska som modersmål

Källa: Sysselsättningsregistret 2014

Från 2012 till 2014 sjönk sysselsättningsgraden från 70 till 66 procent för gruppen födda utanför Norden samtidigt som arbetslösheten steg från 10 till 15 procent. Förändringarna gäller både män och kvinnor, men arbetslösheten steg mera för kvinnorna.

Figur 4. Arbetslöshet år 2014 efter födelseort och kön, procent

*) Som inte har svenska som modersmål

II. Barnomsorg, grundskola och utbildning

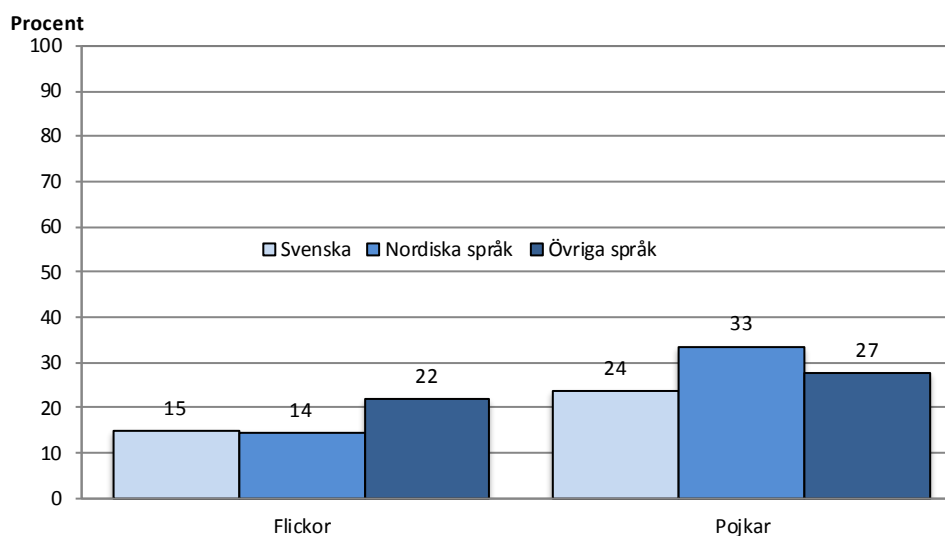
Tabell 9. Grundskoleelever med specialundervisning hösten 2016 efter modersmål, kön och typ av specialundervisning, antal och procent

Modersmål	Totalt	Flickor	Pojkar
Antal grundskoleelever totalt			
Totalt	2 849	1 358	1 491
Svenska	2 597	1 240	1 357
Nordiska språk	42	21	21
Övrigt	210	97	113
Andel elever med specialundervisning totalt, procent			
Totalt	20	15	24
Svenska	19	15	24
Nordiska språk	24	14	33
Övrigt	25	22	27
- allmänpedagogiskt stöd, procent			
Totalt	7	6	8
Svenska	7	6	8
Nordiska språk	10	10	10
Övrigt	9	8	10
- varav specialpedagogiskt stöd, procent			
Totalt	10	8	12
Svenska	10	8	12
Nordiska språk	14	5	24
Övrigt	11	10	12
- varav mångprofessionellt stöd, procent			
Totalt	2	1	2
Svenska	2	1	2
Nordiska språk	-	-	-
Övrigt	3	2	4
- varav i träningsundervisning, procent			
Totalt	1	0	1
Svenska	1	0	1
Nordiska språk	-	-	-
Övrigt	2	1	3

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Antalet elever med andra språk än svenska har ökat med ett sextiotal från 2013 till 2016. De som har andra än nordiska språk står för största delen av tillväxten. En femtedel av alla elever får specialundervisning. För elever med andra språk än svenska är andelen närmare en fjärdedel.

Figur 5. Grundskoleelever med specialundervisning hösten 2016 efter modersmål och kön, procent

Tabell 10. Elever som gått vidare direkt till Ålands lyceum, Ålands yrkesgymnasium eller Ålands folkhögskola från årskurs 9 år 2016 efter modersmål och kön

Modersmål	Totalt	Kvinnor	Män
Antal grundskoleelever med avgångsbetyg vårterminen 2016			
Totalt	293	136	157
Svenska	278	131	147
Övrigt	15	5	10
Andel elever som studerat vidare, procent			
Totalt	89	88	89
Svenska	89	88	90
Övrigt	87	100	80
Andel elever som inte studerat vidare, procent			
Totalt	11	12	11
Svenska	11	12	10
Övrigt	13	-	20

Not: Uppgifter om åländska studerande vid utbildningar utanför Åland saknas för 16-åringar.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Läsåret 2015-2016 slutade fyra elever med skiljebetyg, en flicka (modersmål svenska) och tre pojkar (icke nordiska modersmål).

Tabell 11. Studerande som avslutat sina studier på gymnasienivå 2016 efter modersmål och kön, antal och procent

Modersmål	Totalt	Kvinnor	Män
Antal studerande som avslutade studierna totalt			
Totalt	425	216	209
Svenska	400	198	202
Övriga språk	25	18	7
Andel utexaminerade, procent			
Totalt	87	85	89
Svenska	87	85	90
Övriga språk	80	83	71
Andel studieavbrott, procent			
Totalt	13	15	11
Svenska	13	15	10
Övriga språk	20	17	29

Not: Siffrorna gäller Ålands lyceum och Ålands yrkesgymnasium. Studerande vid skolor utanför Åland ingår inte.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

III. Deltagande/Medborgerligt deltagande

Tabell 12. Valdeltagande i lagtingsvalet 2015 efter födelseort, kön och ålder, procent

Ålder	Båda könen	Kvinnor	Män	Antal röstberättigade, båda könen
Hela befolkningen	70	73	68	20 404
Födda utanför Norden*	66	70	61	166
18-29	36	33	36	14
30-39	53	56	50	32
40-49	71	70	73	35
50-59	75	77	72	40
60-69	65	71	56	23
70+	77	83	70	22

*) Som inte har svenska som modersmål

Källa: ÅSUB Valstatistik

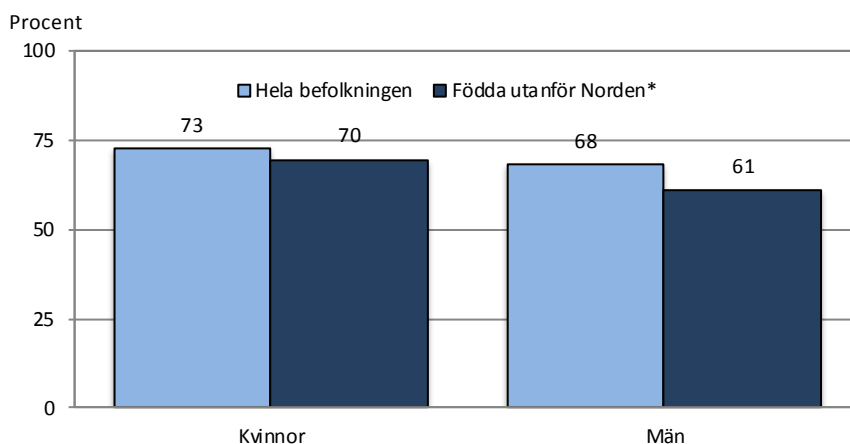
Tabell 13. Valdeltagande i lagtingsvalet 2015 efter födelseort och kön, procent

Födelseort	Båda könen	Kvinnor	Män	Antal röstberättigade, båda könen
Hela befolkningen	70	73	68	20 404
Födda utanför Norden*	66	70	61	166
Baltikum	55	71	25	11
Europa	72	76	68	78
Asien	52	59	40	52
Övrigt	80	75	85	25

*) Som inte har svenska som modersmål

Källa: ÅSUB Valstatistik

Figur 6. Valdeltagande i lagtingsvalet 2015 efter födelseort och kön, procent

*) Som inte har svenska som modersmål

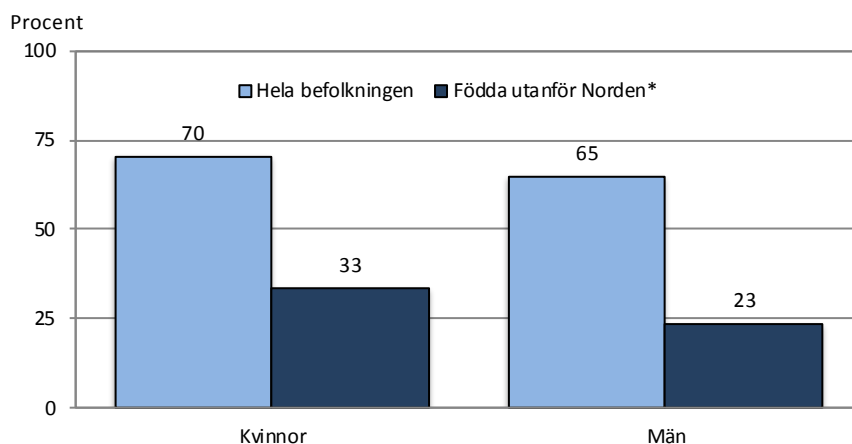
Röstberättigad i lagtingsval är den som fyller 18 år senast på valdagen och har åländsk hembygdsrätt.

Tabell 14. Valdeltagande i kommunalvalet 2015 efter födelseort, kön och ålder, procent

Ålder	Båda könen	Kvinnor	Män	Antal röstberättigade, båda könen
Hela befolkningen	67	70	65	22 906
Födda utanför Norden*	28	33	23	1 449
18-29	19	22	16	258
30-39	25	29	20	515
40-49	33	40	26	339
50-59	35	39	29	205
60-69	32	35	28	92
70+	55	57	53	40

*) Som inte har svenska som modersmål

Källa: ÅSUB Valstatistik

Figur 7. Valdeltagande i kommunalvalet 2015 efter födelseort och kön, procent

*) Som inte har svenska som modersmål

Tabell 15. Valdeltagande i kommunalvalet 2015 efter födelseort och kön, procent

Födelseland	Båda könen	Kvinnor	Män	Antal röstberättigade, båda könen
Hela befolkningen	67	70	65	22 906
Födda utanför Norden*	28	33	23	1 449
Baltikum	18	23	13	388
Europa	29	34	26	620
Asien	34	38	27	308
Övrigt	41	48	35	133

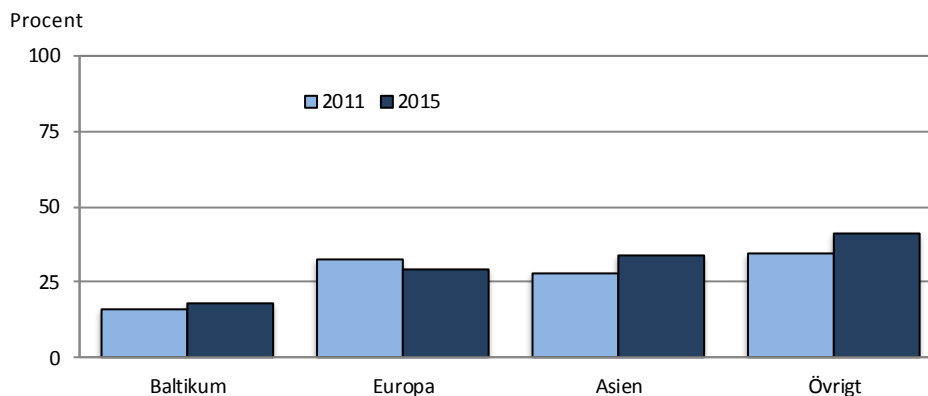
*) Som inte har svenska som modersmål

Källa: ÅSUB Valstatistik

Röstberättigad i kommunalval är den som fyller 18 år senast på valdagen och har haft hemort i kommunen den första september valåret samt innehar åländsk hembygdsrätt. Den som inte har hembygdsrätt, men uppfyller de övriga villkoren har ändå rösträtt i kommunalvalet om han eller hon har haft en kommun på Åland som sin hemkommun under minst ett helt år före valdagen.

Valdeltagandet i kommunalvalet 2015 var större än i valet 2011 för personer födda i Baltikum, Asien och övriga världsdelar, men mindre för de röstberättigade som är födda i övriga europeiska länder utanför Norden.

Figur 8. Valdeltagande i kommunalvalen 2011 och 2015 efter födelseort, procent

Not: Gäller personer födda utanför Norden som inte har svenska som modersmål

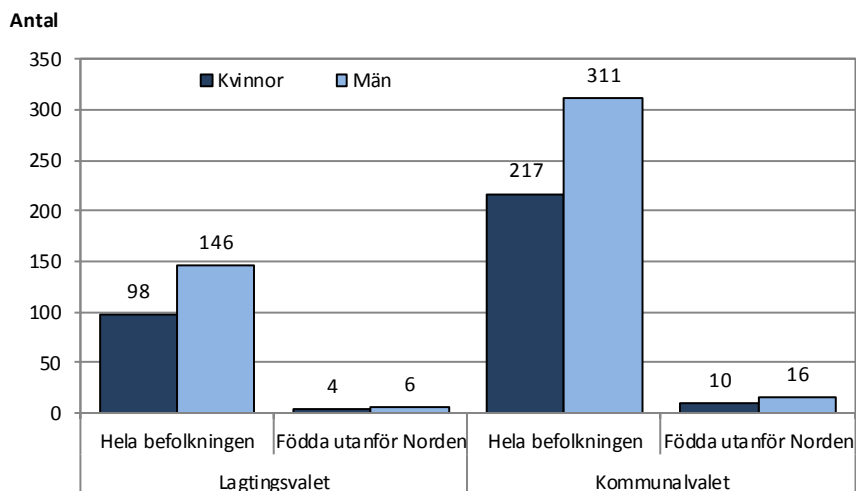
Tabell 16. Kandidater i lagtings- och kommunalvalen 2015 efter födelseort och kön

	Båda könen	Kvinnor	Män
Antal			
Lagtingsvalet			
Kandidater totalt	254	102	152
Födda utanför Norden*	10	4	6
Kommunalvalet			
Kandidater totalt	554	227	327
Födda utanför Norden*	26	10	16
Andel födda utanför Norden*, procent			
Lagtingsvalet	4	4	4
Kommunalvalet	5	4	5

*) Som inte har svenska som modersmål

Källa: ÅSUB Valstatistik

Till de 30 platserna i lagtinget valdes ingen född utanför Norden. Av de 208 invalda i de 16 kommunfullmäktigeförsamlingarna var en född utanför Norden men med svenska som modersmål. Två personer födda utanför Norden blev valda till suppleantplats (1:a eller 2:a ersättare för en invald), en av dem hade svenska som modersmål och en hade annat modersmål än svenska.

Figur 9. Kandidater i lagtings- och kommunalvalet 2015 efter födelseort och kön,

Tabell 17. Andel med finskt medborgarskap år 2016 efter födelseort, kön och ålder, procent

	Antal finskt medborgarskap,			båda könen
	Båda könen	Kvinnor	Män	
Hela befolkningen	89	90	89	26 122
Födda utanför Norden*	21	24	17	402
- 0-9	13	13	13	13
- 10-19	22	22	21	40
- 20-29	10	7	13	29
- 30-39	19	25	13	107
- 40-49	23	30	17	98
- 50-59	24	27	21	55
- 60-69	37	45	28	38
- 70+	54	42	64	22

*) Som inte har svenska som modersmål

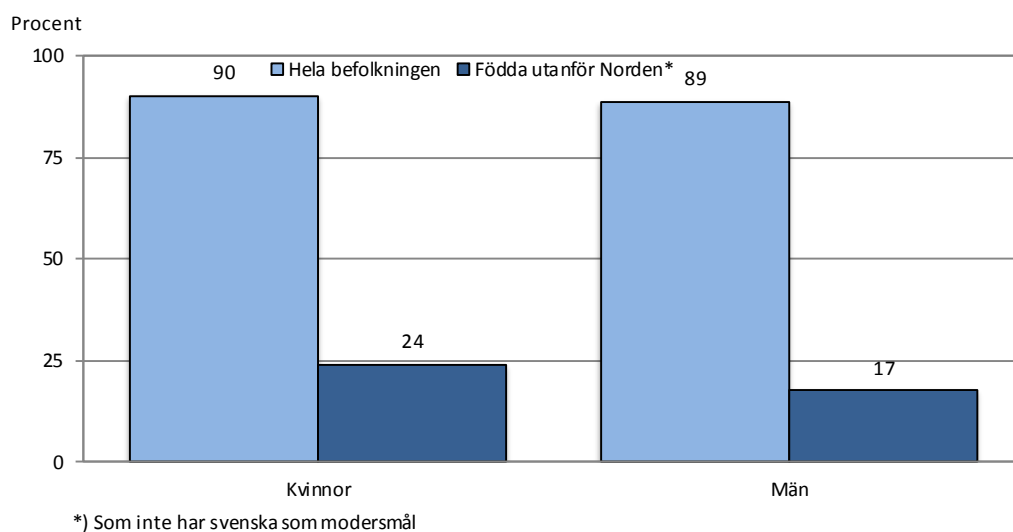
Källa: ÅSUB Befolkningsstatistik

Tabell 18. Andel med finskt medborgarskap år 2016 efter födelseort och kön, procent

	Antal finskt medborgarskap,			båda könen
	Båda könen	Kvinnor	Män	
Hela befolkningen	89	90	89	26 122
Födda utanför Norden*	21	25	18	402
- Baltikum	7	8	5	36
- Övriga Europa	22	27	17	182
- Asien	33	35	30	138
- Övriga världen	41	38	45	46

*) Som inte har svenska som modersmål

Källa: ÅSUB Befolkningsstatistik

Figur 10. Andel med finskt medborgarskap år 2016 efter födelseort och kön, procent**Tabell 19. Andel med hembygdsvärdighet år 2016 efter födelseort, kön och ålder, procent**

	Båda könen	Kvinnor	Män	Antal med hembygdsvärdighet, båda könen
Hela befolkningen	82	82	82	23 915
Födda utanför Norden*	11	11	10	213
- 0–9	6	8	4	6
- 10–19	14	11	16	25
- 20–29	5	2	8	15
- 30–39	7	8	5	40
- 40–49	10	11	8	40
- 50–59	17	19	14	38
- 60–69	27	33	21	28
- 70+	51	42	59	21

*) Som inte har svenska som modersmål

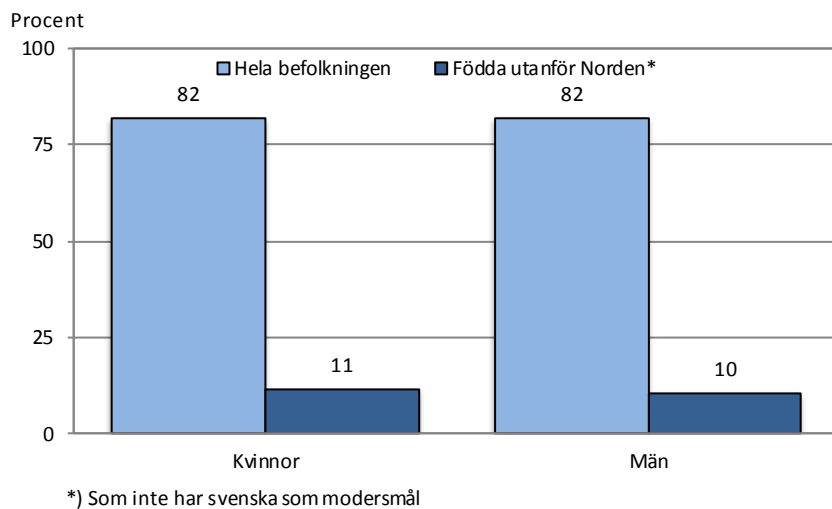
Källa: ÅSUB Befolkningsstatistik

Tabell 20. Andel med hembygdsvärdighet år 2016 efter födelseort och kön, procent

	Båda könen	Kvinnor	Män	Antal med hembygdsvärdighet, båda könen
Hela befolkningen	82	82	82	23 915
Födda utanför Norden*	11	11	10	213
- Baltikum	4	5	4	23
- Övriga Europa	12	13	12	101
- Asien	16	16	16	67
- Övriga världen	15	15	15	22

*) Som inte har svenska som modersmål

Källa: ÅSUB Befolkningsstatistik

Figur 11. Andel med hembygdsrätt år 2016 efter födelseort och kön, procent**Figur 12. Andel av de födda utanför Norden med andra modersmål än svenska som hade finskt medborgarskap och hembygdsrätt 2013 och 2016, procent**